

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА

**ОДЕЉЕЊЕ ЗА ИНФОРМАЦИОНО-ДОКУМЕНТАЦИОНЕ
И БИБЛИОТЕЧКЕ ПОСЛОВЕ**

**ИНФОРМАТИВНИ
БИЛТЕН**

**БРОЈ 7
2017.**

Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове Управе за заједничке послове републичких органа већ више од тридесет година једном месечно објављује Информативни билтен, којим обавештава кориснике о обновљеном информационо-документационом и библиотечком фонду.

Обавештавамо кориснике да БАЗИ ПРАВНИХ ПРОПИСА Одељења за информационо-документационе и библиотечке послове Управе, која је дневно ажурна и притом бесплатна, могу приступити путем следеће интернет адресе:
<http://bpp.uzzpro.gov.rs>

Из наше базе која садржи преко 100.000 прописа, за свега неколико минута може се добити како важећи тако и неважећи пропис, у штампаној верзији или електронском поштом, као и телефонским путем свака информација о статусу траженог прописа.

БИЛТЕНИ у електронском облику могу се преузети на адреси:
<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-bilteni.html>

Целокупан библиотечки фонд може се погледати на адреси:
<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-knjige.html>

Дигитална библиотека налази се на адреси:
<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-digit.html>

За коришћење целокупног фонда, као и за информације о правним прописима објављеним у службеним гласилима, корисници се могу обратити Одељењу:

1. Немањина бр. 22-26,
телефон: 3616-296, 363-1620, 363-1104, 3613-734/лок. 1620 и 1104
или електронски: **biblioteka@uzzpro.gov.rs**

Главни и одговорни уредник: Смиља Богдановић, начелник Одељења
(**smilja.bogdanovic@uzzpro.gov.rs**)

Технички уредник: Јелена Васиљевић, оператер за системе базе података

Сарадници: Гордана Јуришић, документалиста
Смиљана Павков, документалиста
Гордан Горунуовић, оператер за системе базе података
Гордана Михајловић, оператер припреме података
Радмила Тубин-Михајловић, оператер припреме података
Дејан Станојловић, оператер за системе базе података

Лектор: Смиља Богдановић

Коректор: Јелена Васиљевић

Компјутерска обрада: Радинка Мићовић, програмер софтверских решења и
Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове

ШТАМПА: УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА

Београд, Немањина 22-26

САДРЖАЈ

- 1.** Преглед одабраних правних прописа објављених у службеним гласилима Републике Србије, Аутономне Покрајине Војводине и Града Београда
- 2.** Списак претплата на дневне листове, службена гласила и часописе
- 3.** Избор старих прописа
- 4.** Преглед старих публикација
- 5.** Преглед нових књига
- 6.** Листа најчитанијих књига

1

**ПРЕГЛЕД ОДАБРАНИХ ПРАВНИХ ПРОПИСА
ОБЈАВЉЕНИХ У СЛУЖБЕНИМ ГЛАСИЛИМА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ
ВОЈВОДИНЕ И ГРАДА БЕОГРАДА**

УСТАВНОПРАВНИ И ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ

Службени гласник Републике Србије

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Литванији, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Пољској, Радојка Богојевића, Службени гласник Републике Србије бр. 66/2017

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Литванији, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Пољској, Николе Зуровца, Службени гласник Републике Србије бр. 66/2017

Уредба о Канцеларији за информационе технологије и електронску управу, Службени гласник Републике Србије бр. 73/2017

Измене и допуне Јавнобележничког пословника, Службени гласник Републике Србије бр. 66/2017

Одлука председника Владе којом се задужује Ненад Поповић, министар без портфеља, да прати стање, предлаже мере и учествује у координацији активности у области иновација и технолошког развоја, Службени гласник Републике Србије бр. 69/2017

Одлука председника Владе којом се задужује Славица Ђукић Дејановић, министар без портфеља, да прати стање, предлаже мере и учествује у координацији активности у области демографске и популационе политике, а нарочито за развој и примену посебних програма демографске политике у областима на територији Републике Србије са ниском стопом наталитета; да прати стање, предлаже мере и учествује у координацији активности у области политике наталитета, квалитета живота и продужетка живота, репродуктивног здравља, унутрашњих миграција, као и да прати стање, предлаже мере и учествује у координацији израде националних докумената и припреме кампања везаних за демографску политику, Службени гласник Републике Србије бр. 69/2017

Одлука председника Владе којом се задужује Милан Кркобабић, министар без портфеља, да прати стање, предлаже мере и учествује у координацији активности у области регионалног развоја јужног дела Републике Србије, а нарочито за следеће управне округе: Нишавски, Топлички, Пиротски, Јабланички и Пчињски; да прати стање, предлаже мере и учествује у координацији активности у области рада јавних предузећа чији је оснивач Република Србија, а нарочито у области рада јавних предузећа и

привредних друштава одбрамбене индустрије, Службени гласник Републике Србије бр. 69/2017

Одлука о избору заштитника грађана, Зорана Пашалића, Службени гласник Републике Србије бр. 70/2017

Одлука о усвајању Кодекса понашања народних посланика о границама дозвољености коментарисања судских одлука и поступака, Службени гласник Републике Србије бр. 71/2017

Одлука о максималном броју запослених у Министарству унутрашњих послова, Службени гласник Републике Србије бр. 73/2017

Одлука о образовању Организационог одбора за прославу обележавања 800 година крунисања Стевана Првовенчаног за краља Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 73/2017

Одлука о изменама и допунама Одлуке о образовању Радне групе за решавање проблема мешовитих миграционих токова, Службени гласник Републике Србије бр. 73/2017

Правилник о раду Комисије за вредновање рада судија и председника судова, Службени гласник Републике Србије бр. 69/2017

Решење о постављењу вршиоца дужности помоћника директора Управе за заједничке послове републичких органа, мр Александре Савовић, Службени гласник Републике Србије бр. 67/2017

Решење о измени Решења о утврђивању листе означених лица, Службени гласник Републике Србије бр. 69/2017

Решење о изменама и допуни Решења о утврђивању листе означених лица, Службени гласник Републике Србије бр. 71/2017

Решење о постављењу на положај помоћника Управе за заједничке послове, мр Александре Савовић, Службени гласник Републике Србије бр. 73/2017

Решење о постављењу вршиоца дужности помоћника директора Управе за заједничке послове, Мирослава Симуновића, Службени гласник Републике Србије бр. 73/2017

Редован годишњи извештај Заштитника грађана за 2016. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 66/2017

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Одлука о допуни Одлуке о посланицима у радном односу у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 33/2017

Службени лист Града Београда

Одлука о измени Одлуке о Градској управи Града Београда, Службени лист Града Београда бр. 36/2017

ФИНАНСИЈЕ И ПРИВРЕДА

Службени гласник Републике Србије

Уредба о измени Уредбе о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2017. години, Службени гласник Републике Србије бр. 67/2017

Уредба о допуни Уредбе о условима, поступку и начину продаје капитала и имовине методом јавног прикупљања понуда са јавним надметањем, Службени гласник Републике Србије бр. 68/2017

Уредба о утврђивању Државног програма обнове инфраструктуре која је у надлежности јединице локалне самоуправе оштећене или порушене услед дејства поплава у мају и јуну 2017. године, Службени гласник Републике Србије бр. 71/2017

Уредба о утврђивању Државног програма обнове јавних објеката у јавној својини у секторима образовања, здравства и социјалне заштите, оштећених или порушених услед дејства поплава у мају и јуну 2017. године, Службени гласник Републике Србије бр. 71/2017

Уредба о утврђивању Државног програма помоћи и обнове оштећених породичних стамбених објеката у својини грађана услед дејства поплава у мају и јуну 2017. године, Службени гласник Републике Србије бр. 71/2017

Уредба о обавезној производњи и промету хлеба од брашна „Т-500“, Службени гласник Републике Србије бр. 73/2017

Одлука о измени Одлуке о образовању Међуресорне радне групе за спровођење агенде Уједињених нација о одрживом развоју до 2030. године, Службени гласник Републике Србије бр. 67/2017

Одлука о висини накнаде за рад у Националном савету за културу, Службени гласник Републике Србије бр. 69/2017

Одлука о изменама и допунама Одлуке о највишим ценама лекова за употребу у хуманој медицини, а чији је режим издавања на рецепт, Службени гласник Републике Србије бр. 69/2017

Одлука о расподели и коришћењу средстава за подршку унапређења локалне и регионалне инфраструктуре – Градимо заједно – ЕИБ 9, Службени гласник Републике Србије бр. 69/2017

Одлука о изменама и допунама Одлуке о распореду и коришћењу средстава за суфинансирање јединица локалне самоуправе за израду пројектно-техничке документације у 2017. години, Службени гласник Републике Србије бр. 69/2017

Одлука о допуни Одлуке о проглашењу елементарне непогоде, Службени гласник Републике Србије бр. 71/2017

Одлука о тражењу помоћи у области заштите и спасавања, Службени гласник Републике Србије бр. 71/2017

Одлука о износима просечних пондерисаних малопродајних цена и минималних акциза за дуванске прерађевине, Службени гласник Републике Србије бр. 73/2017

Правилник о измени Правилника о условима које мора испуњавати насељено место у којем се обавља полагање практичног испита кандидата за возаче и вођењу евиденција о местима која испуњавају прописане услове, Службени гласник Републике Србије бр. 65/2017

Правилник о садржини и обрасцу сертификата о специјалистичком знању из области АДН и регистру издатих сертификата о специјалистичком знању из области АДН, Службени гласник Републике Србије бр. 66/2017

Правилник о изменама Правилника о садржини, начину и поступку израде и начин вршења контроле техничке документације према класи и намени објеката, Службени гласник Републике Србије бр. 67/2017

Правилник о измени Правилника о техничким нормативима за заштиту високих објеката од пожара, Службени гласник Републике Србије бр. 67/2017

Правилник о критеријумима за одређивање лакших и тежих неправилности у раду лиценцираног проценитеља вредности непокретности, Службени гласник Републике Србије бр. 69/2017

Правилник о измени Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку, Службени гласник Републике Србије бр. 69/2017

Правилник о Националним стандардима, кодексу етике и правилима професионалног понашања лиценцираног проценитеља, Службени гласник Републике Србије бр. 70/2017

Правилник о врсти, облику и начину стављања државних жигова који се употребљавају при оверавању мерила, Службени гласник Републике Србије бр. 71/2017

Правилник о садржини и изгледу обрасца потврде за возаче и начину вођења евиденције о потврдама за возаче, Службени гласник Републике Србије бр. 71/2017

Правилник о изменама и допунама Правилника о регистрацији моторних и прикључних возила, Службени гласник Републике Србије бр. 71/2017

Правилник о изменама Правилника о дозволама контролора летења, центрима за обуку и ваздухопловно-медицинским центрима, Службени гласник Републике Србије бр. 71/2017

Правилник о садржини и обрасцу захтева за издавање водних аката, садржини мишљења у поступку издавања водних услова и садржини извештаја у поступку издавања водне дозволе, Службени гласник Републике Србије бр. 72/2017

Правилник о коришћењу подстицаја за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју, Службени гласник Републике Србије бр. 72/2017

Правилник о примени технологије глобалног навигационог сателитског система у областима државног премера и катастра, Службени гласник Републике Србије бр. 72/2017

Упутство за утврђивање статуса неизмирења обавеза, Службени гласник Републике Србије бр. 69/2017

Наредба о измени Наредбе о отворености аеродрома за одвијање јавног авио-превоза, Службени гласник Републике Србије бр. 68/2017

Наредба о изменама Наредбе о утврђивању Оперативног плана за одбрану од поплава за 2017. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 71/2017

Решење о утврђивању висине накнаде погребних трошкова за кориснике пензија за јул, август и септембар 2017. године, Службени гласник Републике Србије бр. 67/2017

Списак српских стандарда из области опреме и заштитних система намењених за употребу у потенцијално експлозивним атмосферама, Службени гласник Републике Србије бр. 72/2017

Допуна Јавнобележничке тарифе, Службени гласник Републике Србије бр. 67/2017

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Покрајинска уредба о изменама Покрајинске уредбе о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне Покрајине Војводине, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 30/2017

Одлука о уступању на коришћење делова рибарског подручја на територији Аутономне Покрајине Војводине, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 32/2017

Правилник о поступку доделе бесповратних подстицајних средстава за суфинансирање израде пројектно техничке документације за изградњу инфраструктурних објеката јединица локалне самоуправе, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 32/2017

Правилник о додели бесповратних подстицајних средстава за суфинансирање реализације пројеката коришћења биомасе за производњу топлотне енергије у јавним установама, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 32/2017

Правилник о додели бесповратних подстицајних средстава за суфинансирање реализације пројеката енергетски одрживих фарми, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 32/2017

Правилник о додели бесповратних подстицајних средстава за финансирање реализације пројеката рекултивације напуштених копова без титулара, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 32/2017

Правилник о расподели средстава из буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2017. годину, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 34/2017

Правилник о додели средстава за суфинансирање инвестиција у пчеларство на територији Аутономне Покрајине Војводине у 2017. години, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 34/2017

Измена Правилника за доделу средстава за суфинансирање трошкова увођења и сертификације система безбедности и квалитета хране и производа са ознаком географског порекла у 2017. години на територији АП Војводине, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 31/2017

Измена Правилника о додели средстава из Годишњег програма коришћења средстава из буџетског фонда за шуме АП Војводине за 2017. годину, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 32/2017

Службени лист Града Београда

Одлука о обезбеђивању услова за уређивање, употребу, унапређење и заштиту грађевинског земљишта, припрему и реализацију средњорочних и годишњих програма уређивања грађевинског земљишта на територији града Београда, Службени лист Града Београда бр. 36/2017

Одлука о допуни Одлуке о утврђивању доприноса за уређивање грађевинског земљишта, Службени лист Града Београда бр. 36/2017

Одлука о изменама и допунама Одлуке о постављању станица за изнајмљивање бицикала на територији града Београда, Службени лист Града Београда бр. 36/2017

Одлука о измени и допуни Одлуке о јавним паркиралиштима, Службени лист Града Београда бр. 36/2017

Одлука о начину, критеријумима и мерилима за избор пројеката од јавног интереса које реализују удружења у области заштите животне средине који се финансирају и суфинансирају из буџета Града Београда, Службени лист Града Београда бр. 36/2017

Одлука о завршном рачуну буџета Града Београда за 2016. годину, Службени лист Града Београда бр. 42/2017

Одлука о ребалансу буџета Града Београда за 2017. годину, Службени лист Града Београда бр. 43/2017

Одлука о измени Одлуке о обиму средстава за вршење послова Града и градских општина и утврђивању прихода који припадају Граду, односно градским општинама у 2017. години, Службени лист Града Београда бр. 43/2017

Одлука о финансирању програма, пројеката и активности корисника средстава буџета Града Београда у 2018. и 2019. години, Службени лист Града Београда бр. 43/2017

Одлука о изменама и допунама Одлуке о грађевинском земљишту, Службени лист Града Београда бр. 43/2017

Одлука о реструктурирању зајма по уговору о зајму са Европском банком за обнову и развој за реализацију Пројекта изградње моста преко Саве Чукарица – Нови Београд и уговора о зајму за финансирање дела пројекта унапређења београдског јавног превоза и саобраћајне инфраструктуре и задужењу Града Београда за финансирање пројекта реконструкције улица Краљице Марије, 27. марта, Џорџа Вашингтона и Цара Душана и подземних гаража у Улици кнеза Милоша, Службени лист Града Београда бр. 44/2017

Решење о измени и допуни Решења о општим паркиралиштима, Службени лист Града Београда бр. 40/2017

Стратегија развоја Града Београда, Службени лист Града Београда бр. 47/2017

Програм – амброзија као здравствени ризик – мониторинг и сузбијање амброзије са неуређених површина на територији града Београда у 2017. години, Службени лист Града Београда бр. 39/2017

Измене и допуне Програма уређивања и доделе грађевинског земљишта за 2017. годину, Службени лист Града Београда бр. 44/2017

РАДНИ ОДНОСИ, ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Службени гласник Републике Србије

Одлука о образовању Савета за сузбијање насиља у породици, Службени гласник Републике Србије бр. 69/2017

Одлука Уставног суда Републике Србије којом се утврђује да одредба члана 46. став 1. Закона о коморама здравствених радника (Службени гласник РС, број 107/2005), није у сагласности са Уставом, Службени гласник Републике Србије бр. 70/2017

Одлука Уставног суда Републике Србије којом се утврђује да одредба члана 248. став 2. Статута Лекарске коморе Србије (Службени гласник РС, број 111/2006), у делу који гласи: „осим када се ради о коначној одлуци којом је изречена мера јавне опомене из члана 240. овог статута”, није у сагласности са Уставом и законом, Службени гласник Републике Србије бр. 70/2017

Правилник о критеријумима за избор кандидата за полазнике курса за Основну обуку припадника ватрогасно-спасилачких јединица, Службени гласник Републике Србије бр. 68/2017

Правилник о измени Правилника о Листи лекова који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања, Службени гласник Републике Србије бр. 70/2017

Правилник о саставу, начину рада и поступку пред другостепеном лекарском комисијом, Службени гласник Републике Србије бр. 71/2017

Правилник о начину спровођења и мерама специфичне здравствене заштите у Министарству унутрашњих послова, Службени гласник Републике Србије бр. 73/2017

Правилник о начину евидентирања података о лабораторијским испитивањима, роковима и начину обавештавања о добијеним резултатима, Службени гласник Републике Србије бр. 73/2017

Правилник о изменама Правилника о уговарању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са даваоцима здравствених услуга за 2017. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 73/2017

Листа о допуни Листе лекова који се издају без рецепта и који се могу рекламирати у средствима јавног информисања, Службени гласник Републике Србије бр. 72/2017

Службени лист Града Београда

Одлука о додатним облицима заштите породиља на територији града Београда, Службени лист Града Београда бр. 44/2017

Одлука о суфинансирању програма од јавног интереса из области промоције предузетништва и запошљавања на територији града Београда, Службени лист Града Београда бр. 44/2017

Решење о измени Решења о образовању комисија за процену потреба за пружањем додатне образовне, здравствене и социјалне подршке детету и ученику, Службени лист Града Београда бр. 33/2017

Закључак Скупштине Града Београда о прихватању споразума „Пакт за заустављање сексуалног насиља над децом”, Службени лист Града Београда бр. 39/2017

ОБРАЗОВАЊЕ, НАУКА, КУЛТУРА И ФИЗИЧКА КУЛТУРА

Службени гласник Републике Србије

Уредба о утврђивању програма иновационе делатности, Службени гласник Републике Србије бр. 73/2017

Одлука Владе о примени посебног колективног уговора за радно ангажовање естрадно-музичких уметника и извођача у угоститељству, на све послодавце на територији Републике Србије који нису чланови Уније послодаваца Србије, а који нису учествовали у његовом закључивању, Службени гласник Републике Србије бр. 71/2017

Одлука о измени Одлуке о образовању Комисије за верску наставу у школи, Службени гласник Републике Србије бр. 73/2017

Правилник о подношењу извештаја о одобреним и реализованим програмима и пројектима којима се задовољавају потребе и интереси грађана у области спорта, Службени гласник Републике Србије бр. 73/2017

Решења о додели новчане награде за спортске резултате, Службени гласник Републике Србије бр. 67/2017

Решење о измени Решења о поништењу Аката о вредновању, избору, финансирању и праћењу пројеката из Програма основних истраживања и основних усмерених истраживања за период од 2016. до 2020. године и Програма истраживања у области технолошког развоја за период од 2016. до 2019. године, Службени гласник Републике Србије бр. 69/2017

Решења о додели новчане награде за спортске резултате, Службени гласник Републике Србије бр. 67/2017

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Одлука о спровођењу поступка за доделу средстава из буџета Аутономне Покрајине Војводине по конкурсима у области културе у 2017. години, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 34/2017

Правилник о изгледу „Службеног листа Аутономне Покрајине Војводине”, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 31/2017

Правилник о измени Правилника о школском календару за основне школе са седиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине за школску 2017/2018. годину, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 33/2017

Службени лист Града Београда

Одлука о укидању Основне школе „Стари град”, Стари град, Службени лист Града Београда бр. 36/2017

Одлука о праву на накнаду дела трошкова боравка деце у предшколској установи чији је оснивач друго правно или физичко лице на територији града Београда за радну 2017/2018. годину, Службени лист Града Београда бр. 36/2017

Одлука о измени и допуни Одлуке о оглашавању на територији града Београда, Службени лист Града Београда бр. 36/2017

Одлука о подизању спомен-бисте Вука Бојовића, Службени лист Града Београда бр. 36/2017

Одлука о измени Одлуке о подизању споменика Стефану Немањи,
Службени лист Града Београда бр. 44/2017

РАЗНО

Службени гласник Републике Србије

Индекси потрошачких цена за јун 2017. године, Службени гласник
Републике Србије бр. 69/2017

Подаци о просечним зарадама и просечним зарадама без пореза и
доприноса по запосленом исплаћеним у јуну 2017. године, Службени
гласник Републике Србије бр. 72/2017

Подаци о кретању просечне месечне зараде без пореза и доприноса и о
кретању потрошачких цена у Републици Србији од 1. јануара до 30. јуна
2017. године, Службени гласник Републике Србије бр. 72/2017

Податак о висини просечне зараде по запосленом исплаћене у другом
кварталу 2017. године, Службени гласник Републике Србије бр. 72/2017

Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално
осигурање, Службени гласник Републике Србије бр. 73/2017

2

СПИСАК ПРЕТПЛАТА НА ДНЕВНЕ ЛИСТОВЕ, СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА И ЧАСОПИСЕ ЗА ПОТРЕБЕ БИБЛИОТЕКЕ УПРАВЕ У 2017. ГОДИНИ

ДНЕВНИ ЛИСТОВИ И ЧАСОПИСИ

1.	АЛО
2.	БЛИЦ
3.	ВЕЧЕРЊЕ НОВОСТИ
4.	ВРЕМЕ
5.	ДАНАС
6.	ИНФОРМЕР
7.	КУРИР
8.	НЕДЕЉНИК
9.	NEWSWEEK
10.	НИН
11.	ПЕЧАТ
12.	ПОЛИТИКА

СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА

1.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
2.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ – МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ
3.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ АП ВОЈВОДИНЕ
4.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ГРАДА БЕОГРАДА

СТРУЧНИ ЧАСОПИСИ

1.	КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ: лист за књижевност и друштвена питања
2.	ЛИПАР: часопис за књижевност, језик, уметност и културу
3.	РС PRESS
4.	ПРАВНА ПРАКСА: часопис за примену прописа

ОСТАЛЕ СЕРИЈСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

1.	БИЛТЕН ЈАВНИХ ФИНАНСИЈА
2.	БИЛТЕН ДРЖАВНОГ ПРАВОБРАНИЛАШТВА
3.	БИЛТЕН РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ
4.	БИЛТЕН УСТАВНОГ СУДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
5.	МЕСЕЧНИ СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД
6.	САОПШТЕЊА РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ

3

ИЗБОР СТАРИХ ПРОПИСА

„Фонд библиотеке Управе за заједничке послове републичких органа поседује значајну збирку старих књига, претежно закона, уредби и других прописа Кнежевине и Краљевине Србије, Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца и Краљевине Југославије, али и аустроугарских, немачких, руских, француских прописа и књига из области права. Законодавци у Србији током 19. и у првој половини 20. века, пажљиво, правно утемељено, понекад визионарски, каткад опрезно, добро припремљени, некад и невешти, водили су младу државу ка путу коме и њихови данашњи потомци стреме – ка модерној, правно уређеној држави која равноправно може да учествује у свим пословима породице европских држава и народа.

Надамо се да ће избор старих прописа допринети бољем разумевању развоја Србије као модерне, правне државе, а врата библиотеке Управе увек ће бити отворена свима који желе боље да се упознају са њеним фондом, да нешто науче или потврде оно што већ знају.”

Новица Антић

(Извод из рецензије књиге *Закони каткад спавају али никад не умиру*)

За овај број издвајамо:

- 1. Закон о уређењу наших војничких гробаља и гробова у отаџбини и на страни, као и гробаља изгинулих војника и морнара, ратних заробљеника и интернираних лица, држављана: Немачке, Аустрије, Угарске и Бугарске, сахрањени на нашој државној територији, 1922.**
- 2. Законски чланак XVIII:1874. О одговорности жељезница за проузроковану смрт или телесну повреду: и односна судска пракса, 1923.**

ЗАКОН

О

УРЕЂЕЊУ НАШИХ ВОЈНИЧКИХ ГРОБАЉА И ГРО-
БОВА У ОГАЏБИЊИ И НА СТРАНИ, КАО И ГРО-
БАЉА ИЗГИНУЛИХ ВОЈНИКА И МОРНАРА, РАТ-
НИХ ЗАРОБЉЕНИКА И ИНТЕРНИРАНИХ ЛИЦА,
ДРЖАВЉАНА НЕМАЧКЕ, АУСТРИЈЕ, УГАРСКЕ И
БУГАРСКЕ, САХРАЊЕНИ НА НАШОЈ ДРЖАВНОЈ
ТЕРИТОРИЈИ

Овај Закон обнародован је у §7 броју „Службених Новина“
од 22 априла 1922 године

ДРЖАВНА ШТАМПARIЈА
КРАЉЕВИНЕ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА
БЕОГРАД — 1922

МИ
АЛЕКСАНДАР I
по милости Божјој и вољи Народној
КРАЉ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

Проглашујемо и објављујемо свима и свъкоме да је Законодавни Одбор Народне Скупштине Краљевине Срба Хрвата и Словенаца на основу члана 130 Устава на својој 38 редовној седници одржаној 28 децембра 1921 године у Београду решио и да смо ми потврдили и потврђујемо да се Уредба о уређењу и одржавању војничких гробаља и гробова у домовини и на страни од 12 децембра 1919 године обнародована у „Службеним Новинама“ бр 3 од 3 јануара 1920 године а зведенч под бр 3 списка Уредаба Министарства Вера — „Службене Новине“ бр 195 од 8 септембра 1921 године измени и да гласи

ЗАКОН

О УРЕЂЕЊУ НАШИХ ВОЈНИЧКИХ ГРОБАЉА И ГРОБОВА У ОТАЏИНИ И НА СТРАНИ КАО И ГРОБАЉА ИЗГИНУЛИХ ВОЈНИКА И МОРНАРА РАТНИХ ЗАРОБЉЕНИКА И ИНТЕРНИРАНИХ ЛИЦА ДРЖАВЉАНА НЕМАЧКЕ АУСТРИЈЕ УГАРСКЕ И БУГАРСКЕ, САХРАЊЕНИ НА НАШОЈ ДРЖАВНОЈ ГЕРИТОРИЈИ

Члан 1

Сва војничка гробаља, а по могућству и појединачни гробови наших бораца за слободу и уједињење нашег народа, без обзира на вероисповест покојника, из времена од 6 октобра 1912 год до 1 августа 1913 г и од 1 августа 1914 г до свршетка европског рата,

имају се уредити и одржавати у реду као светла успомена на тешке дане борбе за слободу и уједињење нашег тројменог народа

Члан 2

Сва гробља, као и појединачни гробови изгинулих и помирних војника, ратних заробљеника и интернираних лица, која се налазе у државној територији Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, а у којима су сахрањени бивши држављани Аустрије, Немачке, Угарске и Бугарске имају се чувати и одржавати у реду према чл 225 и 226 Версајског, чл 171 и 172 Сен-Жерменског, чл 155 и 156 Тријанонског и чл 116 и 117 Нејског Уговора о миру

Члан 3

Врховну бригу и надзор над уређењем и одржавањем наших војничких гробања и гробова у отаџбини и на страни, као и гробања именованих у чл 2 овога закона води Министарство Вера Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца преко подручних верских и политичких управних власти

Члан 4

Задатак Министарства Вера у погледу вођења бриге и надзора над уређењем и одржавањем како наших тако и гробова из чл 2 овог закона јесте

1) да саставља званичне листе гробова за све наше војничке гробове у и ван наше отаџбине закључно са скупљањем планова гробља,

2) да прикупља податке о гробовима пређашњих непријатељских војника,

3) да истражује и утврђује гробове и контролише доказе о њима у отаџбини и на страни,

4) да се стара да су у реду сва гробља, рачунајући и гробове из чл 2 овога закона, на нашој тери-

торији и регулације питања власништва добара и права поживања,

5) да води бригу и старање о гробовима наших војника, који поживају у земљи наших савезника,

6) да управља и чини поделу буџетских средстава за целокупно старање и бригу о нашим гробовима у отаџбини и на страни, и

7) да скупља извештаје о стању и положају гробља и гробова

Члан 5

Гробља и гробови наших изгинулих и помирлих војника у ратовима за ослобођење и уједињење, као и гробови војника, ратних заробљеника и интернираних лица из чл 2 овог закона на нашој територији, померају се чувању и старању око њиховог уређења и одржавања верским и полигичким општинама, које контролише њихова претпостављена власт и материјално их помаже Министарство Вера

Свештеници парохија у којима се оваква гробља налазе, дужни су о Видов-дану и свима задушницама излазити на ова гробља и у име сродника и захвалне отаџбине, извршити над њима прописне верске помене, па о томе преко својих претпостављених власти извештавати Министарство Вера

Члан 6

Сваки гроб треба да је обележен хумком и на трајном надгробном обележју — крсту да се означи име и презиме и сви други потребни карактерни знаци сахрањеног

Главно начело за довођење у ред војничких гробља јесте једнолићност у поступању са свима гробовима без разлике

Члан 7

Гробља се морају одржавати у потпуном реду и чистоћи

За надгробна обележја употребљаваће се крстови од камена или бетона. Досадашњи крстови од дрвета замениће се постепено бетонским као трајним надгробним обележјем

Гробови који се тешко могу наћи, обележиће се јаче истакнутим видљивим знаковима

Члан 8

Сва гробља имају се оградити трајном оградом. Гробови који су пропали успоставиће се према чл 6 овог закона

Члан 9

Прекопавање и преношење сахрањених може се дозволити на захтев сродника но према постојећим прописима о томе

О сваком прекопавању саставиће се тачан протокол и то за свакој прекопаног засебно од стране месне политичке и верске или полицијске власти. Сви овакви протоколи слаће се Министарству Вера

Члан 10

Војничка гробља и гробови како наших тако и војника из чл 2, овога закона који се налазе на нашој територији, на имањима државним, општинским и црквеним остаће и даље на своме месту

Члан 11

За гробља и гробове како наших тако и оних из чл 2, а који се налазе на имањима приватних лица учиниће се споразуми са сопственицима имања. За узето имање сопственик имања добија накнаду, ако он то захтева

Накнада вршиће се по процени комисије од три лица, коју одређује Министар Вера. Једног члана предлаже сопственик. Комисију плаћа Министарство Вера.

За ову накнаду уносиће се у буџет сума која је потребна све док су гробља ту, или држава не огкупи имања.

Власници земљишта на којима се налазе гробови, ако и то не буду више хтели трпети на својим имањима, дужни су то изјавити код своје општинске власти која ће редовним путем то доставити Министарству Вера, које ће по споразуму са државном надлежном црквеном или самоуправном влашћу иселити гробља на имање државно, црквено или самоуправно.

Сва мања гробља испод 200 гробова, па и поједини гробови, имају се концентрисати у једно веће постојеће највеће гробље или у опште сеоско или варошко.

Члан 12

Власници на чијим се имањима налазе војничка гробља, до регулисања њихових односа по чл 10 не смеју од истих чинити никакву употребу, у противном казниће се по § 365 крив закона.

Члан 13

Прекопавање као и пренос посмртних остатака од сродника вршиће се само по одобрењу Министарства Вера, а по прописима Правила о ископима и преносима мртваца од 30 VIII 1919 год, К Бр 16521, чл 6, 8, 9 и 13 и Уредбе о превозу путника и робе на железници од 1907 год § 41, што важи и за лађе.

За лица из чл 2 одобраваће се пренос по претходном одобрењу од њихове Владе, а пошто се утврди идентитет сахрањеног.

Члан 14

Парохијски свештеници свих конфесија као и општински судови дужни су сваку промену на овим гробљима, која се налазе у њиховом подручју надлежним путем доставити Министарству Вера ради даље надлежности

Члан 15

За гробља и гробове савезника и нама пријатељски расположених држава у погледу њиховог одржавања учиниће се нарочити споразум са њиховом Владом

Члан 16

Гробља која се налазе ван границе наше Краљевине поверавају се чувању и старању Краљевским Пасианствима, а нарочито Консулатима, у чијем се домашају налазе

У местима где се налазе груписана већа гробља поставиће се нарочити свештеночувари, као органи Министарства Вера, који ће имати следећу дужност

1) да обилазе сва гробља и воде бригу да буду доведена у ред и да се одржавају у што бољем стању,

2) да прибирају и сређују листе гробова и извештаје о положају гробова и достављају их Министарству Вера,

3) да стоје у вези са Министарством Вера у погледу питања што се односе на гробља и гробове,

4) да излазе у сусрет породицама покојника приликом њихових посета ради вршења помена и да указују помоћ у подизању надгробних споменика по жељи и средствима породице,

5) да буду одговорни рачунополагачи за све суме, које би им се ставиле на уређење гробаља,

6) да о Видов-дану, свима задушницама врше потребне помене у име захвалне отаџбине, да о свима државним празницима при посланству врше свету литургију као и све обреде и чинодејства наших колонија, које се тамо налазе, и све послове који су у вези с тим

Члан 17

Места у којима се имају поставити свештеночувари ова су

1) на Крфу за гробља на Крфу, острву Виду и Лазарегу,

2) у Солуну за гробља на територији Грчке од Солуна до Лерина и Канала и дуж српско-грчке границе, на положајима Кајмакчалана, Острва, Соровића, по селима Монглеске равнице, Кожуху, Зборском, Ветернињу, Добром Пољу, Соколцу, Вертскопу, гробља од Лерина до Чегана као и гробљу код Солуна, у Зојтинлику, Микри, Седесу,

3) у Сьадру за гробља на територији Албаније,

4) у Паризу за гробља у Француској, на Корзици, у Тунису и Аљиру

5) у Букурешту за гробља у Добруди, Бугарској и Једрену, и

6) у Прагу за гробља у Чехословачкој, Немачкој, Аустрији и Мађарској

На Кајмакчалану поставиће се за свештеночувара свештеномонах

Члан 18

За сва већа гробља, која нису груписана ради лакшег одржања поред свештеночувара Министарство Вера одређиваће и чуваре као помоћнике свештеночуварима Број ових одређиваће се буџетом према стварним потребама

Члан 19

Свештено-чувари су указни државни чиновници Бирају се стечајем међу свештеним лицима, која имају више духовно образовање, или најмање 10 година свештеничке или административне службе Ранг њихов раван је рангу генералног конзула

По плати деле се на четири класе I кл 6 500, II кл 6 000, III кл 5 000, IV кл 4 000 динара годишње

Поред плате уживају и специјалне додатке, који се одређују годишње државним буџетом

Чувари су неуказна лица и сем плате немају никаквих других припадљности

Кирије за канцеларију свештено-чувара, трошкови за канцеларију, пошту и телеграф одређиваће се државним буџетом

Члан 20

Сва наша војничка гробља у домовини и на страни имају се сматрати као привремена

Кад наступи могућност гробља ће се концентрисати тако, да се у свакој области, где се налазе, подижу угледни споменици у виду капела, цркава, маузолеја са констурницом испод места Сви костури појединаца, који су сахрањивани у гробљима дотичне области, а чија се имена знају, покупиће се, имена означити, у књиге уписати и у своју преграду у костурнице положити да их доцније могу потомци наћи, а остале кости безимених јунака положиће се у зато нарочито удешено одељење

Члан 21

Сва гробља из члана 2 остају на своме месту и уживају право вечног боравка, у колико владе њихове не одреде другачије

Члан 22

По истеку године 1928 Министарство Вера на-стаће да се изврши пренос костију у једну општу ко-стурницу Министарство Вера ће у споразуму са Ми-нисгарством Грађевина и обласним властима за гробља у земљи, и дипломатским представништвом на страни одредити место, где се имају подићи костурнице са капелама

За ове капеле са костурницом Министарство Вера ће путем стечаја набавити потребне планове и прорачун

Члан 23

Комисије које би било испослате од Владе Не-мачке, Аустрије, Угарске, Бугарске и Турске ради из-налажења погинулих и помрлих лица имају се обра-тити Министарству Спољних Послова Ово ће их Ми-нисгарство довести одмах у везу са Министарством Вера, које ће им

1) давати сва објашњења о броју и месту где се налазе гробови свих сахрањених, и

2) листе умрлих по могућству са свима податцима потребним да би се утврдила њихова идентичност

Члан 24

Потребне кредите за уређење и одржање свих војничких гробаља без разлике у отаџбини и на страни, обилажење истих као и све друге издатке, који се овим законом захтевају, уносиће у свој буџет Мини-старство Вера

Исто тако ставља се у дужност да и обласне са-моуправе као и општине стављају нужне суме у своје буџете за уређење и одржање гробаља која се налазе на њиховој територији, колико то држава не буде доспеја

За издатке преко 10 000 динара у обласним буџетима за ову сврху потребно је одобрење Министарства Вера

Члан 25

Све до коначног преноса посмртних остатака у костурнице Министарство Вера одобраваће пренос посмртних остатака појединих покојника из места у место, као и са стране у отаџбину Породице погинулих ратника уживаће при преносу могуће олакшице

Прелазна наређења

Члан 26

Сва досадања одељења за вођење бриге о војничким гробљима при Пољрајинским Управама у Загребу, Сарајеву, Сплиту и Љубљани спајају се у једно централно одељење при Министарству Вера, које ће се звати „Централно Извештајно Одељење за ратничка гробља и ратничке губитке“ Буџетски кредити предвиђени за њих стављају се на расположење Министарству Вера

Све забелешке у актима које се односе на војничка гробља како наших тако и војника из чл 2 и припомажу истраживању и утврђивању гробова а налазе се при Министарству Војном или Финансија предаће се Министарству Вера „Централном Извештајном Одељењу за ратничка гробља и ратничке губитке“ на даљи рад

Члан 27

Овај закон ступа на снагу, кад се обнародује у Службеним Новинама и замењује Уредбу о уређењу и одржавању наших војничких гробља у домовини и на страни од 12 децембра 1919, Службене Новине број

З 1920 год, списка уредаба Министарства Вера Бр
З, Службене Новине бр 195/21 год

Пропоручујемо Нашем Министру Вера да овај За-
кон обнародује и о извршењу његовом се стара, вла-
стима, пак, заповедамо да по њему поступају, а свима
и свакоме да му се покоравају

28 фебруара 1922 године
Београд

АЛЕКСАНДАР, с р

Видео и ставио Државни Печат
Чувар Државног Печата
Министар Правде

Д-р Л Марковић, с р

Председник Министарског Савета

Никола П Пашић, с р

(Следују потписи свију осталих Министара)

/

И ЗБОРНИК ЗАКОНА
СВЕСКА 6

ЗАКОН

О

ОДГОВОРНОСТИ ЖЕЉЕЗНИЦА
ЗА ПРОУЗРОКОВАНУ СМРТ
ИЛИ ТЕЛЕСНУ ПОВРЕДУ

(XVIII 1874)

И

ОДНОСНА СУДСКА ПРАКСА

ПРЕВЕО И СРЕДИО

Др НИКОЛА ИГЊАТОВИЋ
касациони судија

2824

ШТАМПАРИЈА „ЗАСТАВА“ Д Д НОВИ САД 1923

ЗАКОНСКИ ЧЛАНАК XVIII: 1874.

О ОДГОВОРНОСТИ ЖЕЉЕЗНИЦА ЗА ПРОУЗРОКОВАНУ СМРТ ИЛИ ТЕЛЕСНУ ПОВРЕДУ

§ 1

Ако неко у погону које, и ако јавном саобраћају још не предате жељезнице изгуби живот или претрпи телесну повреду за штету, нанесену на овај начин, одговорно је дотично жељезничко предузеће, осим ако предузеће докаже, да је смрт или телесну повреду проузроковао неминовни случај (*vis major*), или таково неминовно дело треће особе, које жељезничко друштво није могло спречити, или сопствена кривица умрлога односно повређенога

§ 2

У случају §-а 1, обавеза жељезничког предузећа за накнаду штете простире се на следеће

1 У случају телесне повреде осим накнаде трошкова око лечења, предузеће је дужно накнадити и оне имовне уштрбе, који су услед повреде причињени оштећеноме, привременом

или сталном неспособношћу му за рад, или опадањем те његове способности

2 У случају смрти, предузеће је дужно исплатити осим онога, што је одређено у предидућој тачци, још и трошак око сахране, а осим тога, ако је умрло лице по закону или законској пракси дужно било неког издржавати или васпитавати, предузеће има плаћати и трошкове око издржавања и односно васпитавања тога лица, у колико је оно услед смрти од ових отпало

§ 3¹

Нема правне важности такав уговор или таково утаначење (службени правилник), којим се предходно укида или ограничава овим законом утврђена одговорност

§ 4

Своту одштете установљава судија по свом нахођењу, узевши у разматрање постојеће прилике Судија решава и о томе, да ли је предузеће дужно дати кауцију и какве да буде врсте и вредности ова

У колико странке путем нагоде не расположе друкчије, накнада за измаклу или отпалу зараду, односно за трошак око издржавања и васпитавања, има се досудити као годишња рента, платива у месечним оброцима у напред

§ 5

Осуђено жељезничко предузеће и после судског установљења годишње ренте, овлашћено је, да тражи укидање или снижење исте, ако се битно промене оне прилике, које су служиле као разлог установљења Исто тако је повређени овлашћен, да моли повишење годишње ренте, или у колико је она укинута, и поново досуђење исте, ако се знатно промене прилике, које су меродавне биле при установљењу, снижењу или укидању ове

§ 6

Овај закон не додирује право на регрес жељезничког предузећа против оних својих органа, који су одговорни за жељезнички несрећни случај

§ 7

Парнице ради накнаде штете по овом закону имају се покренути пред оним окружним судом, на чијем се подручју догодио несрећни случај, који служи основом тужбе *)

§ 8

Више оштећеника са једном тужбом могу прибавити важност својим потраживањима ради накнаде штете, која потичу услед озледе и односно смрти из истог догађаја, насталог у жељезничком погону

При поступку имају се применити §-и 144—151, зак чл LIV 1868 *)

*) По §-у 3 зак чл LIV 1912, ступањем на снагу зак чл I 1911 изгубио је важност § 7 и 8 зак чл XVIII 1874

§ 9

Потраживања ради накнаде штете заста-ревају за три године, које се рачунају код повреде од дана, када се несрећни случај десио, а у случају смрти, од времена, када је настала смрт

§ 10

Овај закон не дира кривичне законе и правила о кажњавању злочина и грешног немара

§ 11

И надаље се имају примењивати постојећи закони, правила и пракса у погледу накнаде оне штете, која није дотакнута у § у 1 овог закона

§ 12

Овај закон ступа на снагу одма по обнародовању, а извршење његово поверава се министру правде и министру јавног реда и саобраћаја

*

(Овај закон је санкционисан 7 јуна 1874 године — Објављен је у посланичкој кући 2' јуна 1874 год, а у горњој кући 23 јула 1874 године)

* * *

Судска пракса Одредбе горњег закона о накнади штете за проузроковану смрт или телесну повреду, нанесену несрећним жељезни-

чким случајем, примењују се и на жељезничко особље¹ (К 7957 1889)

Када воз исклизне из колосека, то се има сматрати несрећним случајем, ако тек жељезница не докаже *vis major* или неминовно дело треће особе (К 5296 1894)

По могућности породица умрлог има се имовно ставити у такав положај, у ком би била, да се није десила несрећа, из овог излази, да се при утврђењу одштете, дакле годишње ренте, с једне стране имају у обзир узети осим службених редовних принадлежности умрлога, и други дозвољени споредни приходи, а с друге стране има се осигурати живљење породици умрлога (К 682 1900)

Тужба ради накнаде штете из претрпљеног несрећног случаја при жељезничком погону, има се покренути против жељезничког предузећа, а не против власника (*Начелна одлука бр 171*)

За штету, нанесену варницом жељезничке локомотиве, одговорно је жељезничко предузеће, као вршилац опасног погона, и без доказаног пропуштаја или непажње намештеникове (*Начелна одлука бр 174 — 1909*)

За последице несрећног случаја и онда ваља

¹) Вици звк чл XIX 1907

установити обавезу жељезнице на одштету, ако се последице повреде приказују у томе, што је латентна болест повређеног избила пре, но што би то иначе било, да се несрећни случај није десио (*Нач одлука бр 175*)

Пошто је утовар и истовар жељезницом вожене робе, посао, који спада у оквир жељезничког погона, гледе несрећних случајева, који потичу из оваковог посла, при разматрању обавезе за одштету, меродаван је законски чл XVIII 1874 (*Начелна одлука бр 176*)

У парницама ради накнаде за штету, која потиче из жељезничког несрећног случаја, при утврђењу одштетне своте има се узети у обзир не само плата и станарина, већ и редовни споредни приход, који је скопчан са службом (*Нач одлука 177*), код ложача ваља узети у обзир и приход, који овај ужива на име километраже (*Нач одлука 178*)

Жељезница није дужна дати накнаду за штету, ако се несрећни случај зато десио, што је повређени сишао са воза, док је овај био у кретању (К 521 1901)

Зач 2 §-а 4 зак чл XVIII 1874 не искључује то, да се одштета установи у једној своти, у место годишње ренте (К 5656 1901)

Жељезница не одговара за ону штету, коју

су проузроковали коњи, поплашени звиждањем жељезничке локомотиве (К 3555 1902)

Одредбе зак за XVIII 1874, по судској пракси примењују се и на електричне жељезнице (К 2441 1903)

Обавезу жељезнице на одштету не укида та околност, што пречница није била спуштена зато, јер је справа била покварена (К 1100 1904)

Ко у пркос забране пређе преко пречнице на пругу, па га тамо нађе несрећа, тај је сопственом кривицом проузроковао несрећу, услед чега отпада од права на накнаду штете чак и онда, ако је непосредан узрок несреће то што је повређени на прузи добио епилептичан напад (К 4684 1909)

Жељезница одговара за ону штету, коју је један њезин орган нанео у вршењу своје службе, па чак и онда, ако је исти орган прекорачењем свог службеног делокруга извршио штетно дело (К 5836 1909)

Онај, ко непосредно код станице електричног трамваја жели прећи преко трачницâ, с правом може предпоставити, да ће трамвај код постаје стати, или бар умерити уобичајену брзину, дакле, да ће без опасности моћи прећи преко шина (К 576 1908)

И ако по постојећим законима и законским уредбама, жељезничко друштво није нарочито

обвезано, да пред жељезничке прелазе постави пречницу, зато ипак само на своју одговорност може отклонити ово расположење, подобно, да се несрећа предупреди (К 2000 1909)

Не може се сматрати, да се несрећа догодила непажњом путника, ако је овај стојећи на стражњем перону трамваја, запалио цигарету, и у тај мах, услед брзог окретања трамваја при савијутку, испао из кола (К 4774 1909)

Одговорност жељезнице има се установити, ако је несретни случај у жељезничком погону причињен делом таквом непажњом повређенога, која се даје оправдати, делом пак неоправданом непажњом жељезничког намештеника (К 5187 1911)

Не може бити говора о сопственој кривици прегаженог детета жељезничаревог, и ако је дете прешло преко пруге, противно прописима, онда ако је дете прегажено на таквом месту, где су чланови скретничареве породице, уз дозволу шефа станице могли прелазити (К 3309 1913)

Када путник, прелазећи са једног воза на други, падне преко колосека, те поломи руку овај несретни случај не може се сматрати таквим, који је причињен у вези са опасношћу жељезничког погона (К 3755 1913)

Жељезница не одговара за несрећни случај,

ако је путник прекршио оно наређење жељезничког правилника, по коме публика само на одређеним местима може ступити на колосек, или преко њега прећи (3944 1914)

За прегажење животиња, жељезничко предузеће одговара само у случају кривице (К 524 1915)

И ако застарелост мирује за време преговора о нагоди, зато ипак молби, коју повређени поднесе жељезници ради одштете не може се приписати никаква важност у погледу тока застарелости тим мање, што би на тај начин једна странка поново поднесеним једностраним молбама, могла стално прекидати време застарелости (К 1548 1916)

Тај поступак повређенога, што није стао и дочекао, да електрични трамвај прође, већ се трудио, да испред трамваја протера преко шина, установљава такву непажњу, која жељезницу ослобађа од одговорности по зак чл XVIII 1874 (К 1965 1916)

Она странка, која је осуђена на плаћање годишње ренте због несрећног случаја, не може тражити, да буде ослобођена плаћања ренте на то време, док је повређени, услед међувремене осуде у затвору, лишен слободе (К 5205 1916)

О сваком се мора предпоставити, да ће

развити довољно пажње, да би се сачувао, те тако већ сама по себи та околност, што постоји и други колосек, на којем по општем знању пролази трамвај са противне стране, обвезује путника да пази, кад силази са трамваја и жели да ступи на други пар шина (К 4874 1915)

Приватно-правно урачунавање разликује се од кривично-правног урачунавања, и дете испод 12 година може се приморати на приватно-правну одштету због свог приватно-правног дела — Код жељезничке несреће може се установити кривица и на терет дечака (9 год) предпостављајући, да је исти дечак поред свог умног развитка имао довољно увиђавности, да схвати опасност (К 1777 1917)

У том погледу, у каквој мери употребљава родитељ свој приход на издржавање своје деце, нема развијене праксе, то у сваком случају судија установљава по свом нахођењу, у најновијем добу, код родитеља са мањим приходом суд установљава ову меру у $\frac{1}{3}$, родитељског прихода (К 1148 1917)

При установљавању величине одштете, у случају несреће, код оних, који уживају одређени и стални годишњи приход, меродавна је она свота прихода, која је постојала у времену, када се догодила несрећа (К 1920 1917)

Привремена берива само дотле могу послужити основицом одштете, док би повређени иста берива могао уживати, да се није десила несрећа. То не стоји, да се у смислу судске праксе увек $\frac{1}{5}$ прихода покојног оца, досуђује као одштета, у овом погледу одлучно је то колико је отац у време несреће, од свог укупног прихода могао употребити на издржавање своје деце, а то се има у сваком случају установити брижљивом оценом свих околности (друштвени положај, приход, место становања, број деце и т. д.) (К 1923 1917)

По сталној судској пракси застарелост права тужбе на одштету из несрећног случаја, само се онда има сматрати прекинутом ако послодавац, после повреде, дакле познавајући повреду и смањену способност за рад, повређеног намештеника прими уз дотадашњу или већу наплату, те тако послодавац управо издаје противредност за смањену радну способност, која се према томе има сматрати одштетом (К 1926 1917)

Не може бити речи о сопственој кривици петогодишњег детета, ако је оно умно неразвијено, и ако није имало довољно способности, да оцени опасност свога деловања. Пропуштање родитељског надзора није таква околност, која ослобађа жељезницу од одговорности (К 4028 1917)

По начелу објективне одговорности, у случају смрти, на накнаду штете дужно лице само онда мора плаћати трошак за издржање, ако је умрли по закону или законској пракси дужан био неког издржавати, даље, ако је за издржавање способан био, не доводивши тиме у опасност своје издржавање, и ако је онај, који има право на издржавање, заиста и сјао на то издржавање (К 1742 1917)

4

ПРЕГЛЕД СТАРИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Излазећи у сусрет све израженијим захтевима корисника да пронађу одговор на специфична питања из професионалне праксе, кроз Информативни билтен континуирано ћемо упознавати своје читаоце са садржајима старих књига из богате ризнице библиотеке Управе. Наш фонд обухвата, између осталог, и вредне писане документе који, осим документационе, имају и научну и стручну вредност. Будући да су посредни књиге од историјског значаја, као и периодична издања и друге драгоцене библиотечке целине којима располажу постојећи фондови, овим путем настојали смо да проширимо лектуру свима онима који желе да се стручно усавшавају. Напомињемо да ове књиге (из којих дајемо само изводе) могу да се користе само у читаоници библиотеке Управе за заједничке послове републичких органа.

За овај број издвајамо:

1. Стари Београд: из путописа и мемоара, 1951.

У наредним бројевима Информативног билтена наставићемо са приказима тематски и жанровски разноврсних публикација нашег богатог фонда.

СТАРИ БЕОГРАД

ИЗ ПУТОПИСА И МЕМОАРА

БЕОГРАД 1951

КОСТА Н ХРИСТИЋ
БЕОГРАДСКИ КОНАК

На месту где је данас башта између два бивша двора, Стојан Симић један од најбогатијих људи у Србији у своје време подигао је ту, „далеко од вароши“ кућу коју је доцније држава откупила за кнеза Александра Карађорђевића. То је био „Конак“ о коме пише К. Христић.

Ретка је улица којом бисте данас прошли, шетајући по Београду, а да не видите грађевине које се подижу, или старе на којима се дижу нови спратови, и које ће, с новом фасадом и орнаментиком, изгледати нове и модерне. Али све те нове грађевине, расејане по целом Београду између других старих, често врло неугледних кућа и грађевина, не дају онај импозантан утисак какав би сигурно дале да су, нанизане једна поред друге, груписане у неколико само улица. Но и овако, Београд се у свима својим крајевима једновремено развија и подиже. Ми који га сами знамо од пре педесет и шездесет година, и који га знамо по причању наших старих скоро од пре сто година, најбоље можемо уочити преображај Београда и напредак који је он учинио. Нека га наши млађи после двадесетак година упореде са овим како данас изгледа, па ће се зачудити променама које су се, иако на њихове очи, ипак готово неопажено извршиле.

Невероватне су, промене које су се извршиле у Београду, нарочито у неким крајевима. Наши стари запамтили су, на пример, да је онај крај у коме је данашња Бранкова улица, раније Господска улица, био до 1825 године српско гробље, што значи да је тај крај био већ ван вароши. Тек доцније отворена је туда улица, и то „господска“ улица, јер су у њој подигли своје куће све сами великаши и тадашња господа наша. Прву велику кућу у тој улици подигао је Тодор Хербез. Та кућа и данас стоји као својина Хербезова зета Јеврема Грујића. Ту у тој улици су куће пок Матије Бана, Магазиновића, Јована Стејића, Германова, Стевана Марковића, Алексе Симића и друге госпоштине тога времена. Ту је доцније подигнута и кућа пок Јована Мариновића, у којој је данас Краљевска академија наука.

Простор код Зеленог венца био је устајала и дубока бара. Вода која се сливала озго с Теразија Призренском улицом, и са шанца од стране садање Кнез Михаилове улице,

Обилићевог венца и Космајске улице, заустављала се на простору Зеленог венца, и, не могући отицати, градила читаво језеро Прелаз преко тога простора није се могао друкчије вршити него на чамцу Тек почетком педесетих година, под владом кнеза Александра, одведена је она вода прокопанним јазом И да би се тај слободан простор употребио, не знамо чија је идеја била да се на том још подводном месту подигне „театар“ На тај циљ скупљено је било око десет хиљада дуката Неки талијански архитекта Касано на чини план да се на том месту подигне позориште на пилотнама Године 1853 отпочето је зидање, али се једва изашло из темеља, а ови почеше попуштати и пуцати Цела се грађевина напусти и читавих дванаест година стајали су отпочети темељи и зјапиле рупчаге на Зеленом венцу, док то све није затрпано и поравњено

Горе на Теразијама, према двору, било је пусто поље Тамо где је данас двор и према њему руско посланство, биле су мочари обрасле трском и ишло се у лов на дивље пловке И кад је пок Стојан Симић, крајем тридесетих година, подигао своју кућу, која је била онај порушени стари двор, сав се свет чудио лудости Симићевој да сагради кућу у оној пустињи, далеко од вароши Али се варош примицала Симићевој кући и допре до Врачара У садањој Ресавској и у околним улицама, Општина је бесплатно уступила плацеве појединцима под јединим условом да их сами о свом трошку плотом ограде Та ограда коштала је у оно време два три дуката Било их је којима је овај трошак изгледао велики, па нису ни примили поклон општински Један коме је уступљен плац на углу садашње Ресавске и Крунске улице, трампио је свој плац са суседом, јер му је било скупо ограђивати плац са две улице

Године 1842, по одласку из Србије кнеза Михаила, буде изабран за кнеза Александар Карађорђевић До избора свога за кнеза Карађорђевић је као ађутант кнеза Михаила становао у приватној кући пок Јове Кујунџића-Ваљевца, терзије (оца Милана Кујунџића) у близини лутеранске цркве Сталног двора кнежевског у Београду тада није било Кнез Милош становао је које у Крагујевцу које у Пожаревцу, а кад је у ретким приликама долазио до Београда, отседао је у своме познатоме дворцу у Топчидеру, у коме је 1860 године

и умро Само је кнез Михаило за своје кратко време прве владе имао свој конак близу Саборне цркве у оној кући у којој је доцније био прво Лицеј, а после Касациони и Апелациони суд У тој кући, коју је подигао кнез Милош за становање кнегиње Љубице и кнежевића Милана и Михаила, преминуо је кнез Милан 26 јуна 1839 У њој је завршио своју прву владу кнез Михаило, да после Метиног Брда остави Србију

И да би нови кнез имао свој двор како доликује државном поглавару, држава откупи од Стојана Симића ону његову кућу, ради које су му се толико потсмевали И пошто је кућа нешто поправљена и проширена, усели се кнез Александар око 1843 године То је онда чувени „Конак“ београдски Од пет владалаца који су у њему становали, један једини је у њему и скончао — краљ Александар Обреновић

Стојан Симић сазида себи нову кућу, ону преко пута Конака, у којој је данас руско посланство

Нешто доцније, подигнут је на оном месту где је данас велики двор, на углу Краљ-Миланове и Дворске улице, мали дворцац, у коме је под кнезом Александром било Кнежевско претставништво и Попечитељство иностраних дела

По повратку Обреновића у Србију, кнез Милош сазида о своме трошку дворцац за престолонаследника кнеза Михаила То је она лепа кућа у којој је дуго година било Министарство иностраних и унутрашњих дела и која је порушена да уступи место садашњем новом двору Сам кнез Милош није много волео кнежевски конак и увек се радије бавио у топчидерском дворцу Њему се нису много свиђале оне одаје у конаку, које су му изгледале сувише простране и неугодне Једном нареди он ађутанту Барловцу да позове мајсторе и да оне све собе прегради Уколико је то смео, Барловац му је доказивао како то неће ваљати, како ће се салони искварити, а нарочито га је молио да то не чини без припита кнеза Михаила Али Милош није хтео чути ничијега савета Једнога дана доведоше мајсторе и кнез Милош седе да гледа како ће се преграђивати Барловац, очајан, стајао је иза наслоњаче кнежеве и посматрао шта се ради У то јавише да долази кнез Михаило Старац се узврпољи па се окрете Барловцу „Аха, Барловче, држ' се сад!“ Кнез Михаило уђе и зачуђено запита шта се то ради „Ето, убрза кнез Милош,

овај луди Барловац једнако виче „Те велике су собе, те тешко их је дожити“, па навалио да се преграде“ Барловац је ћутао и само померао ногама и слегао раменима Кнезу Михаилу није тешко било разуверити старца, те овај отера мајсторе и изгрди Барловца за његове будалаштине

После смрти кнеза Милоша, кнез Михаило усели се стално у конак београдски Дворац који му је подигао кнез Милош, он уступи Кнежевском претставништву и Министарству иностраних дела Он је желео да Претставник има свој стан на горњем спрату, а на доњем спрату да буду канцеларије Али се укидањем Кнежевског претставништва та намера не изврши Горњи спрат заузме Министарство иностраних дела са великом двораном за министарске седнице, а у доњи спрат усели се Министарство унутрашњих дела

Кроз дуги низ година у тој знаменитој кући вођена је спољашња и унутрашња политика и решавана судбина Србије И кад је после педесет година та кућа порушена, оба ова министарства, уместо да уђу у нову, удобнију и пространију државну кућу, потуцају се данас по туђим, приватним кућама са својим одељењима раштрканим по вароши

А и онај стари конак, откупљен од Симића, сравњен је са земљом Тамо је данас једна башта која раставља обједвора, саграђена један под Обреновићима а други под Карађорђевићима

БРАНИСЛАВ НУШИЋ

БЕОГРАДСКИ ХАНОВИ

Сем хумористичних и сатиричних дела, по којима је највише познат, Бранислав Нушић писао је и успомене на Београд из времена своје младости. Иако то није био књижевни род који је он неговао у његовим успоменама сачувано је врло живих, реалистичких слика из београдске прошлости и драгоцених детаља за нашу културну историју.

Ханови у београдској чаршији били су необично важни трговачки центри. Ту су се збирали трговци из чаршије да свршавају своје трговачке послове, ту су се сретали са путницима и упознавали са њима, чули од њих што и поручили по њима гдешто том и том трговцу у тој и тој вароши, ту су трговци дочекивали пошту или еспап који су им кириџије донеле из далеких места. У хановима су се вршиле трговачке исплате и наплате, ту се размењивао страни новац за домаћи и домаћи за страни, ту су падали каравани са товарима и одатле се кретали у далеке градове и, најзад, ту у хановима расправљала се и шира, нелокална политика, јер је погдекоји кириџија или путник приспео из Једрена или Сереза, донео важну вест, коју је он чуо од кириџије или путника који је тамо из Цариграда стигао.

Београдски су ханови лежали у средини или бар у непосредној близини главне чаршије, јер је чаршија та која је с њима одржавала везе. Сви су ханови били мање више истога типа и физиономије. Пространо двориште је било најважнији део хана, јер су ту стизали каравани, ту растваривали и ту товарили еспап. На средини тога дворишта, или где у крају, налазио се бунар или чесма и пред овом камени валов где се појила стока. У другом ћошку дворишта огромно буњиште шталског ђубрета на коме ханџија исхрањује своју живину. То двориште опкољава са све четири стране двоспратна зграда у којој је најглавнији део, који иде под целом зградом, ар (штала), а само крај капије је и — мала кафаница, искићена џезвама, где се за путнике и њихове посетиоце пече кафа. На горњем спрату, који је цео опасан дрвеним чардаком, нижу се ћелије једна до друге. То су собе где отседају путници кириџије. У свакој овој соби сав намештај је једна пространа асура по поду и ибрик и леген иза врата. У собе се улази са чардака, кроз ниска врата која су засвођена и оперважена тесаним каменом. Крај

врата је мала рупа која претставља прозор и на којој је обично гвоздена или дрвена решетка

Од београдских ханова прве половине прошлога века били су најзнатнији, по живости саобраћаја, они у близини главне чаршије. Највише их се тада сабрало у близини Мезулане, а Мезулана је била онде где је данас кућа Марка Стојановића на Калемегдану. Мезулана је поштанска штала где државна пошта мења коње, одакле полази и где стиже

Сасвим је разумљиво што су се и ханови устројили ту у близини те једине државне саобраћајне установе. Тако су, непосредно уз Мезулану, била два важна хана. Даутов и Топал-Насков хан, од којих је први био турски, а други хришћански

Ту у близини, до угла данашње Кнез Михаилове и Краља Петра улице, преко пута „Слоге“, био је цинцарски хан који је држао неки Поливака из Водена, те се по њему звао Поливакин хан. А у близини овога хана, на месту где је данас Првостепени суд, био је Крстићев хан, који се сматрао више као српски хан

Много пре Поливакиног хана, још у самоме почетку деветнаестог века, као цинцарски хан важио је онај који је био на месту где је затим сазидано „Здање“, данашња железничка дирекција. Тај се хан и звао „Цинцар-хан“, и врло је вероватно да је то био један од најстаријих ханова београдских, један можда од оних који је затекао Евлија Челебија у седамнаестом веку

Недалеко од Мезулане и од главне чаршије био је и турски хан, у данашњој Васиној улици, одмах до Универзитета. На његовим развалинама назидан је данас хотел „Империјал“. А било је и удаљенијих ханова

Мала пијаца, тамо где је данас велика зграда Београдске задруге, била је одувек центар босанске трговине, јер је ту доспевао у престоницу друм којим се из Босне стизало. У томе центру било је два хана. Ковачев и Параносов хан. Тако исто у данашњој Душановој улици, на дну Зерека, био је хан Нуредин спахије, који је држао стари Ђоза, те се по њему радије звао Ђозин-хан. У његовој близини био је и Давичов хан

Најважнији становници ханова били су трговци, путници и сарафи. Сарафлук је био тада мобилна трговина. Изу

зимајући Јанаћа Кумануди, Јусу Руса и Амара, који су важили као банкари, једини је Меворах био сараф који је имао сталан дућан у оној кући у Краља Петра улици где је раније био консулат а затим дуго година Трговачки суд То је онај познати Моша Меворах који је имао обичај рећи „За прошлост ништа не даје ћир Моша“

Иначе су сарафи носили свој еспап у врећи и залазили из хана у хан, те пресретали кириџије и мењали им новац Обично је сваки сараф негде иза ханских врата имао своју асуру, коју би простро у један крај дворишта, сео на њу подвијених ногу под собом, просуо врећу са еспапом из које би се сручиле разне прљаве крпе и пешкирићи, у које су одвојене и везане разне монете, и тако би отпочео свој посао

А ваља знати да је тада била силна кубура са разним монетама Пристизале су кириџије са разних страна света и доносиле свакојаки новац, те је кроз нашу чаршију тада циркулисало све што се новцем могло назвати Да напомене само монете које су мени познате да су половином прошлога века циркулисале кроз нашу чаршију

аустриски дукат,
 аустриска банка од 5 форината,
 аустриска банка од једне форинте,
 аустриски бакар (плоча),
 аустриски талири,
 турска рубија,
 фаирлија (турска сребрна рубија од 20 гроша),
 мамудије,
 бешлуци,
 цванцике (на Ђумруку је важио само дукат и цванцик),
 пола цванцика,
 грошеви,
 руске рубље,

и још вазда монета знаних и незнаних, које су доносиле или односиле кириџије А ваља знати да су се тада у Београду стицале кириџије из Велеса и Пазарџика, из Битоља, Сереза, Дrame и Солуна, из Узунџове и Једрена

Кириџиски позив није био тако обичан позив Кириџије

су били људи не само од заната већ и од поверења Њима се поверавао не само еспап већ и готов новац да га носе, и они су то благо, без икакве писмене обавезе, примали и пре носили кроз опасне путеве пуне отмичара, насилника и разбојника Ти су људи имали на путевима или личних, пријатељских веза са тим елементима, или су били лично храбри те са својом послугом увек претстављали читаву добро оружану чету, која је уливала респект онима који би је наумили напасти

Осем тога, кириџије су биле и сами газде Тако на пример, познат је био кириџија Вака из Ниша, који је имао десет чифтета биволских кола, па чувени са личнога јунаштва Зиса из Сереза, који је имао караван од шездесет коња, па Димитри из Солуна који је имао једанаест сопствених камила Каравани са камилама нису отседали у хановима, већ су камиле само уносиле еспап у варош, па су одвођене у Савамалу те су ноћивале у пољу крај Савамалске баре Последњи караван камила дошао је у Београд 1854 године и донео је из Сереза дуван у балама Анастасу Христову, трговцу

Кириџија-газда каравана пратио би обично свој караван до Смедерева и одатле би на своме коњу дојахао у Београд, на два дана пре но што ће караван приспети, како би посвршавао овде све послове, наплатио кирије, закључио нове погодбе, те одмах, чим караван приспе, могао да га товари и њрене на пут

Такав кириџија је био у најбољим и интимним односима са целом чаршијом Он је свраћао код свакога на кафу, свако се са њим поздрављао и свако је долазио у хан да се види са тим и тим кириџијом те да поразговара и чује новости Кириџија Зиса, којег сам горе поменуо, био је необично угледан и богат човек Једну је мању имао само био је велика свађалица и прзница Лепо је разговарао о свему и свачему док није дошло до исплате, а ту се морао увек посвађати са трговцем Или му је рубија излизана, или му је талир покварен, или ма што друго, тек он ће наћи разлога да се посвађа са трговцем То је већ познато било у чаршији,

и колико год да су трговци били пажљиви према Зиси, при исплати се није могло проћи да се Зиса не посвађа

Ето те и такве кириције били су стални гости београдских ханова, те су ханови поред њих и сарафа претстављали праве берзе, где су се закључивале и исплаћивале све погодбе и кроз које се кретао сам наш трговачки промет, те отуд ти ханови и претстављају један од најважнијих центара тадашњег нашег друштвеног живота

5

ПРЕГЛЕД НОВИХ КЊИГА

1. ЕКОНОМИЈА
Ксенофонт
Нови Сад: Академска књига, 2011.
2. АЛЕКСАНДАР ПРВИ КАРАЂОРЂЕВИЋ: ТЕЛЕВИЗИЈСКИ РОМАН
Радослав Павловић
Београд: Завод за уџбенике, 2015.
3. СТАРИ ГРЦИ: ПОРТРЕТ ЈЕДНОГ НАРОДА
Иван Јордовић
Београд: Завод за уџбенике : Балканолошки институт САНУ, 2011.
4. РАДНО ПРАВО
Живко Кулић, Сања Шкорић
Београд: Завод за уџбенике, 2016.
5. СРБИЈА И ТУРСКА: ОД ПАРИСКОГ ДО БЕРЛИНСКОГ КОНГРЕСА
Небојша Ранђеловић
Београд: Завод за уџбенике, 2012.
6. МЕТАФИЗИЧКЕ МЕДИТАЦИЈЕ О ПРВОЈ ФИЛОЗОФИЈИ
Рене Декарт
Београд: Завод за уџбенике, 2012.
7. ОВДЕ И ТАМО: ГОДИНЕ КОЛЕКТИВНЕ МИГРЕНЕ
Бошко Јакшић
Београд: Завод за уџбенике, 2012.
8. СУДБИНЕ
Мирослав Поповић
Београд: Завод за уџбенике и наставна средства; НИИ, 2005.
9. ГРАД БОХАН
Кевин Бери
Београд: Завет, 2014.
10. ВЕЧЕРА
Херман Кох
Београд: Завет, 2015.
11. ЗАМРЗНУТО ВРЕМЕ
Ана Ким
Београд: Завет, 2015.
12. ФРАНЦУСКО УМЕЋЕ РАТОВАЊА
Алексис Жени
Београд: Завет, 2015.

13. ТОКИО ОТКАЗАН
Рана Дасгупта
Београд: Завет, 2015.
14. ФАБРИКА МУХОЛОВКИ
Анджеј Барт
Београд: Завет, 2014.
15. УБРЗАВАЈУЋИ ЛАВИРИНТ
Адам Фолдс
Београд: Завет, 2013.
16. СЕДАМ ЦРКАВА: ГОТСКИ РОМАН ИЗ ПРАГА
Милош Урбан
Београд: Завет, 2013.
17. РОЂЕНДАНСКА ЗАБАВА
Панос Карнезис
Београд: Завет, 2013.
18. МАНАСТИР
Панос Карнезис
Београд: Завет, 2013.
19. ЛАВИРИНТ
Панос Карнезис
Београд: Завет, 2012.
20. ЗАОКРУЖИВАЊЕ
Карл Фроде Тилер
Београд: Завет, 2012.
21. ПРИЧЕ ИЗ ПРЕДГРАЂА ПЕЛП
Јакоб Израел де Хан
Београд: Завет, 2011.
22. СЛАТКОСТ ЖИВОТА
Паулус Хохгатерер
Београд: Завет, 2011.
23. У СЕНЦИ ЗЛОЧИНА
Хелена Хеншен
Београд: Завет, 2010.
24. СТАТУСНА ЗЕБЊА
Хелена Хеншен
Београд: Завет, 2005.
25. КАКО ПРУСТ МОЖЕ ПРОМЕНИТИ ТВОЈ ЖИВОТ
Ален де Ботон
Београд: Завет, 2003.

26. ОГЛЕДИ О ЛЈУБАВИ
Ален де Ботон
Београд: Завет, 2003.
27. THE SIZE OF THE WORLD: A NOVEL
Бранко Анђић
Београд: Geopoetika Publishing, 2015.
28. CONSOLING THE BOY: SELECTED STORIES
Радован Бели Марковић
Београд: Geopoetika Publishing, 2015.
29. THE HOUSE OF MEMORY AND OBLIVION
Филип Давид
Београд: Geopoetika Publishing, 2015.
30. СЕСТРЕ ПАЛАВЕЈЕВ: У ОЛУЈИ ИСТОРИЈЕ
Алек Попов
Београд: Геопоетика издаваштво, 2015.
31. ИСТОРИЈА ЛЈУДИ КОЈИ ПОМРЕШЕ ОД СТРАХА
Ермис Лафазановски
Београд: Геопоетика издаваштво, 2016.
32. ИЗДАЛЕКА БЛИЗУ
Ребека Солнит
Београд: Геопоетика издаваштво, 2016.
33. ШУМ ВРЕМЕНА
Џулијан Барнс
Београд: Геопоетика издаваштво, 2016.
34. И СВЕ ПОСТАДЕ МЕСЕЦ
Георги Господинов
Београд: Геопоетика издаваштво, 2016.
35. ОТРОВ И МЕД
Јуриј Бујда
Београд: Геопоетика издаваштво, 2016.
36. КОНСТЕЛАЦИЈА
Адријен Боск
Београд: Геопоетика издаваштво, 2016.
37. УБОГИ ЛАЗАР У ГРАДОВИМА: СТРУКТУРАЛИСТИЧКА
ПОЕМА У ПРОЗИ
Роберт Тили
Београд: Геопоетика издаваштво, 2016.
38. КРАЈ НАМА ПОЗНАТОГ СВЕТА
Ерленд Лу
Београд: Геопоетика издаваштво, 2016.

39. ПРИРУЧНИК ЗА ИНКВИЗИТОРЕ
Антонио Лобо Антунеш
Београд: Геопоетика издаваштво, 2016.
40. ИЗГНАНСТВО
Чилер Илхан
Београд: Геопоетика издаваштво, 2016.
41. ЖЕНА ЦРВЕНЕ КОСЕ
Орхан Памук
Београд: Геопоетика издаваштво, 2016.
42. ВИТИЧАСТЕ ЗАГРАДЕ
Сергеј Носов
Београд: Геопоетика издаваштво, 2016.
43. ИРАЧКИ ХРИСТОС
Хасан Бласим
Београд: Геопоетика издаваштво, 2016.

ПРЕПОРУЧУЈЕМО

1. Данило Кабић: ДОСТОЈЕВСКИ И ВЕЛИКА ЧЕТВОРКА: Сервантес – Гогољ – Толстој – Ниче / Нови Сад: Орион спирит, 2015.

Преузето са сајта:

http://www.delfi.rs/knjige/89609_dostojevski_i_velika_cetvorka_servantes_-_gogolj_-_tolstoj_-_nice_knjiga_delfi_knjizare.html

– Питка и свеобухватна анализа међусобних утицаја великана светске књижевности: Достојевског, са једне стране, и Сервантеса, Гогоља, Толстоја и Ничеа, са друге стране.

У својој новој књизи о великану руске и светске књижевности, страствени поштовалац дела Фјодора Михајловича, Данило Кабић, кроз одабране мисли филозофа, теолога, психолога и тумача дела, на јединствен начин, повезује књижевно-филозофске стубове света и даје упутство за ново читање Достојевског, као и критичких текстова о њему. Књига које ће Вас инспирисати и променити заувек.

2. Гершом Шолем: ГЛАВНИ ТОКОВИ ЈЕВРЕЈСКОГ МИСТИЦИЗМА / Чачак; Београд: Б. Кукић; Градац; Медијска књижара Круг, 2006.

Преузето са сајта:

http://www.delfi.rs/knjige/8710_glavni_tokovi_jevrejskog_misticizma_knjiga_delfi_knjizare.html

Најбољи познавалац кабале и укупне јеврејске мистичне традиције, Гершом Шолем је написао ову капиталну студију која је без премца у овој области. Шолем је био по свему изузетна личност, писац философског образовања, интиман пријатељ Валтера Бењамина, Хане Арент, Франца Кафке, професор на Хебрејском универзитету у Јерусалиму за предмет Јеврејски мистицизам и кабала. Немогуће је набројати све теме које Гершом Шолем покреће својом изузетном књигом *Главни токови јеврејског мистицизма*. Чињеница коју нико не оспорава јесте да је увид у јеврејски мистицизам који је дао овим својим делом означио прави преокрет у гледању на ову врсту мистике и њено тумачење. Може се слободно рећи да је Гершом Шолем инспирисао многе познате писце, уметнике и научнике да у овој врсти традиције потраже изворе за свој књижевни рад, философске и научне студије. *Главни токови јеврејског*

мистицизма је, ван сумње, књига неопходна свакој озбиљној култури која претендује да прати главне токове европске мисли.

3. Јанис Варуфакис: ГЛОБАЛНИ МИНОТАУР / Београд: Профил књига, 2015.

Преузето са сајта:

http://www.delfi.rs/knjige/82131_globalni_minotaur_knjiga_delfi_knjizare.html

У својој књизи Глобални Минотаур, Јанис Варуфакис, бивши министар финансија Грчке, открива како су грамзива Америка и неспособна Европа допустиле банкарској елити да опљачка цео свет и доведе јужну Европу у дужничко ропство и на ивицу банкрота. Варуфакис разбија мит да су финансијализација, неефикасни банкарски систем, похлепа и глобализација били основни узроци светске економске кризе. То су заправо све симптоми много дубље депресије која се може пратити у прошлости, почев од Велике кризе 1929. године, па све до 70-их година 20. века, односно времена рађања глобалног Минотаура.

Кроз пример из грчке митологије, аутор сликовито објашњава о чему је реч. Као што су у античко доба Атињани морали да приносе жртве незаситом чудовишту Минотауру, тако су данас земље света приморане да хране модерног незаситог Минотаура, америчку економију притиснуту дуговима и дефицитом. Објашњавајући разлоге садашње економске кризе, Варуфакис износи предлоге како се из ње може изаћи, позивајући на повратак минимума здравог разума у високо нерационалан глобални економски поредак.

4. Ноам Чомски: КО ВЛАДА СВЕТОМ? / Нови Сад: Академска књига, 2016.

Преузето са сајта:

http://www.delfi.rs/knjige/102716_ko_vlada_svetom_knjiga_delfi_knjizare.html

Водећи светски интелектуалац подробно истражује „амерички век” на измаку, природу америчке политике након 11. септембра и ризик од стављања моћи изнад демократије и људских права.

У оштрој, темељној анализи актуелне међународне ситуације, Ноам Чомски износи тврдњу да Сједињене Државе својом политиком ризикују да изазову катастрофу и уништење глобалних добара. Позивајући се на велики број примера, од све екстензивније кампање убистава дроном и стварања опасности од нуклеарног рата, до жаришта у Ираку, Ирану, Авганистану и

у израелско-палестинском односу, аутор даје неочекиване и нијансиране увиде у утицај империјалне моћи на нашу све хаотичнију планету.

5. Душко Лопандић: ЛЕТОПИС ВЕЛИКИХ ЖУПАНА: Историјска хроника Србије у веку Стефана Немање / Београд: Нови логос; Профил књига, 2013.

Преузето са сајта:

http://www.delfi.rs/knjige/99589_letopis_velikih_zupana_knjiga_delfi_knjizare.html

Синтеза стварног и фикције у овој књизи чини узбудљиво, провокативно и магично привлачно штиво, које у маниру најбољих књижевних остварења не дозвољава читаоцу да књигу испусти из руку док не прочита њене последње ретке. Не задовољавајући се оскудним изворима о великим жупанима Рашке пре Немањиног доласка на престо у Старом Расу, а заинтригиран посебно судбином српског племића Белоша и његових сестара, угарске краљице Јелене и моравске кнегиње Марије, загонетним личностима попут великих жупана Вукана и Десе I, краља Михаила Бодина или краљице Јеквинте, Лопандић књижевним поступком, утемељеним на изузетном познавању политичке и културне историје, гради један измаштан, али вероватан књижевно-историјски оквир у који настањује историјске личности. На тај начин, кроз лични доживљај аутора, историјски ликови добијају ону животност коју им званична наука у недостатку ваљаних извора не може пружити. Ауторово снажно надахнуће и његов изузетан књижевни стил квалитети су који Летопис великих жупана чине делом особене вредности.

6

ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА

**ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА У БИБЛИОТЕЦИ УПРАВЕ
ЗА ПЕРИОД ЈУН—ЈУЛ 2017. ГОДИНЕ**

1. ПЕТ УГЛОВА
Марио Варгас Љоса
Београд: Лагуна, 2016.
2. ПЛОДОВИ НА ВЕТРУ
Трејси Шевалије
Београд: Лагуна, 2016.
3. ПОСЛЕДЊИ БЕГУНАЦ
Трејси Шевалије
Београд: Лагуна, 2013.
4. ЗАШТО ПСУЈЕМ
Ведрана Рудан
Београд: Лагуна, 2015.
5. КРАЈ НАМА ПОЗНАТОГ СВЕТА
Ерленд Лу
Београд: Геопоетика издаваштво, 2016.
6. ЛЕЧЕЊЕ ШОПЕНХАУЕРОМ
Ирвин Д. Јалом
Београд: Плато, 2007.
7. ЛОВЦИ НА ГЛАВЕ
Ју Несбе
Београд: Лагуна, 2012.
8. БЕЛЕШКЕ С МАЛОГ ОСТРВА
Бил Брајсон
Београд: Лагуна, 2008.
9. ХРОНИКА СУМЊЕ
Владислав Бајац
Београд: Геопоетика издаваштво, 2016.
10. ЈАНИЧАР
Саша Ђорђевић
Београд: Evro Book, 2016.